

ရုပ်ပွားဆင်းတု ကိစ္စ

မေးသူ- ဂျူဂျူ (ရန်ကုန်၊ ၂၀၁၀၂ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက်)

၁။ (ပါရမီဘာသာရေး အဖြေလွှာ ၃) ဦးစံတင့်(စတုနိကာယ ကောဝိဒ) စာမျက်နှာ ၁၆ (သမ္ဘန္တစက္ခုဒီပီနီဒုဂ္ဂ ၃၃၁) သမုဒ္ဒရာအနီး မန္တလေးကျေးရွာမှာ သကြားမင်းက အသီတိသာဝက ရှစ်ကျိပ်သော သာဝကတို့၏ ဘုရားရှင်၏ မယ်တော်ခမည်းတော် ဘုရားရှင်ရုပ်တုကို ဖန်ဆင်းခဲ့၏ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ သက္ကထူးပဝံသပိုင်းတွင် လာ၏။ လောကပညတ္တိ ဆဂတိဒီပနီကျမ်းတွင် ဟာရိနိမည်သော နတ်မိဖုရားနှင့် မဟေသေရမည်သော မရမေသွရာ ဘုမ္မစိုးနတ်မင်းလည် ဗုဒ္ဓရှိစဉ်ကပင် ဟိမဝန္တာ မန္တာဂိရိတောင်တွင် ရတနာအတိပြီးသော ဘုရားရှင်နှင့် တူသော ရုပ်တုကို ဖန်ဆင်းပြီး အမြဲကိုးကွယ်ကြောင်း၊ အရှင်အာနန္ဒာ သာရီရိက ဖြစ်သော ဓာတ်တော်စေတီကိုကား ငါဘုရားရှိစဉ်ပြုလုပ်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်း ငါဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက်မှသာလျှင် ပြုခြင်းငှာ တတ်ကောင်း၏ ရုပ်တုတော်ဖြစ်သော ဥဒ္ဓိဿစေတီ။ ပရိဘောဂစေတီ နှစ်ပါးတို့ကား ငါဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ် ပြုလုပ် ကိုးကွယ်ခြင်းငှာအပ်၏။

(ဇော၊ဋ္ဌ၊၄။၂၉၉) ကာလိင်္ဂဟေမိဇာတ် အဋ္ဌကထာမှာ ရှင်အနန္ဒာ အမေးကို ဖြေကြားထားတာကို ကြည့်လျှင် ဦးဌေးလွင် ပြောကြားထားတဲ့ အပတ်စဉ် ဗဟုသုတမှာပါတဲ့ အာသောကမင်း လက်ထပ်ထိ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ရုပ်ထုကိုးကွယ်ခြင်း မရှိဘူး ဆိုတဲ့အချက် ဆန့်ကျင်နေပါတယ် ဒီအချက်နဲ့ ပက်သက်လို့ ရှင်းပြ နိုင်မလား။

သမီး ဂျူဂျူ သိရမှာက အဲ့ဒီ သမ္ဘန္တ စက္ခုဒီပနီကျမ်းကိုပဲ ကိုးကားပြီး စာရေးဆရာ တိုက်စိုး (အမျိုးသား ယဉ်ကျေးမှု ဥက္ကဋ္ဌ)က ၁၉၉၃ ခု ဒီဇင်ဘာနဲ့ ၁၉၉၄ ဇန်နဝါရီလ ထုတ် မြတ်မင်္ဂလာ မဂ္ဂဇင်းမှာ ရုပ်ပွားဆင်းတု ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဆောင်းပါးရေးခဲ့ပါတယ်။ (ဆောင်းပါးမှာ ကျမ်းကို မဖော်ပြပေမယ့်၊ ကျမ်းပြုဆရာ ဆရာကို ဖော်ပြပါတယ်။) မုံရွေးဆရာတော် ရှင်အာဒစ္စရံသီ (၁၇၆၆-၁၈၃၄)နဲ့ ရွှေဘို ရှင်သီရိမာလာတို့ ပြောတဲ့ စကားပါ။ ဘုရားကိုယ်စား ကိုယ်ပွား ဆင်းတုထုလာတဲ့ သဘောင်လို ဇတ်လိုဟာမျိုးတွေက ယွန်းတို့ တိုင်းပြည်မှာ ဖြစ်သော ဝဋ်ဋင်ကုလိရာဇဇာတ်က လာတာပါတဲ့။ အဲ့ဒီ ဇာတ်တော်များဟာ သင်္ဃာယနာတင်ကျမ်းစာရင်းမဝင်လို့ ပညာရှိတို့ အမြတ်တန်း မပြုကုန်လို့ ပြောထားပါတယ်။ အကယ်၍များ သင်္ဃာယနာကျမ်းများ ဖြစ်တဲ့ ပိဋကတ်တော်ထဲမှာ စေတီများ တည်ထားကိုးကွယ်နိုင်တယ်လို့ ပြောထားတာများ ရှိရင်တော့- အန်ကယ်နဲ့ ဆွေးနွေးနိုင်ပါတယ်။

သင်္ဃာယနာဝင် ကျမ်းဖြစ်တဲ့ ခုဒ္ဒကပါဌ ဓမ္မပဒ ၁၈၈ မှာတော့- ဤသို့ တောတောင်သစ်ပင်၊ အာရာမ် စေတီများကို ကိုးကွယ်ခြင်းကြောင့် ဘေးကင်းသော ကိုးကွယ်ခြင်း မဟုတ်လို့ ပြောထားပါတယ်။ ဒီမှာ ပါဠိလို ပြောတဲ့ စေတျာနိ (စေတီ) ဆိုတာ ဝေါဟာရက - တည်ထားကိုးကွယ်ခြင်း လို့ အနက်ကိုပေးတဲ့ စေတီယ ဆိုတဲ့ စကားလုံးက ဆင်းသက်လာတာပါ။

စာရေးဆရာများ ရေးတဲ့စာအုပ်များ- အာဘော်များနဲ့ ဘုရားဟောလို့ မှတ်တမ်းတင်ထားတဲ့ ကျမ်း ဘယ်ကျမ်းက ဘာသာရေး အဆုံးအမ ဖြစ်ပါသလဲ။ ကိုယ်တိုင်စဉ်းစားပါ။ (ဆက်လက် စောဒက ပြုနိုင်ပါတယ်။)

ပိဋကတ်တော်မှာ ရုပ်ပွားကိုးကွယ်ခြင်းကို အားမပေးတဲ့အပြင် ရုပ်ဆိုတာ အပုပ်အစု ဖြစ်လို့ အကုသိုလ် အရင်း အမြစ်ဖြစ်လို့ အဲ့ဒီရုပ်ကို ဖူးမျှော် ရှိခိုးသူဟာ အသုံးမကျသူ ဖြစ်တယ်လို့ ဝတ္ထုလိထေရာ အပါဒါန ၅၃၊ ၅၄၊ ၅၅ ကို ဖတ်ကြည့်ပါ။ ဒီတော့ ပိဋကတ်မှာ တည်ထားကိုးကွယ်စေဘို့ မပြောထားတဲ့ ဒီရုပ်ထုက ဘယ်က လာသလဲ လိုက်ရှာရင် သမိုင်းကြောင်းကို လှန်ရတော့မှာပါ။ သမိုင်းဆရာများကတော့---

အခု ဗုဒ္ဓရုပ်ပွား ဆိုတာ ဘယ်လိုများ ပေါ်ပေါက်လာသလဲ ဆိုတဲ့ ဗဟုသုတကိုတော့ ၂၀၀၀ ခုနှစ် ဒဂုံတက္ကသိုလ် နှစ်ပတ်လည် မဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာ ၅၀ မှာ ဖတ်ပါ။ ၁၉၉၃ ဒီဇင်ဘာလ မြတ်မင်္ဂလာ မဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာ ၅၀၊ ၅၁ နဲ့ ၁၉၉၄ ဇန်နဝါရီ မြတ်မင်္ဂလာ မဂ္ဂဇင်း- စာမျက်နှာ ၅၅ တို့မှာ ဖတ်ပါ။ ရှေ့ဟောင်းသုတေသီများ တူးဖော်ရရှိတဲ့ အထောက်အထား များနဲ့ သမိုင်းဆရာများက ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားရယ်လို့ စတင်ဖြစ်တည်လာတဲ့ နေရာဟာ အာဖဂန် (ဂန္ဓရ ဒေသ)လို့ ပြောထားပါတယ်။ အာဖဂန်နိုင်ငံက သမုဒ္ဒရာနဲ့ လွန်စွာဝေးတဲ့ ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်တော် ဂေါတမ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီး နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ ကျော် ကနက်သူ့မင်းလက်ထက်ရောက်မှ ဂရိ ကျောက်ဆစ်သမား များက ဂရိနတ်ဘုရား အပိုလိုရဲ့ ပုံစံကိုတူပြီး ထုဆစ်ထားခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ သမ္မာ သင်္ကပ္ပ ဆိုတဲ့ မှန်ကန်စွာ ဆင်ခြင် နိုင်အား ရှိမယ်ဆိုရင် လွတ်လပ်စွာ စောကြော၊ စောဒနာ နိုင်ပါတယ်။

ဦးဌေးလွင်ဦး